

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Dominica V. post Pentec. Lectio 7, tripart. Nisi abundaverit justitia vestra
Scribarum & Pharisæorum, non intrabitis in regnorum Cælorum. 1. pars
docet Justitiam Christianorum debere superare ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

apud omnes certus est suorum numerus electorum. Quando rumpitur rete, vocantur alii, alii retro abeuntibus. Quando Judas proditor, Simon Magus, Ananias & Sapphira, & multi discipulorum abierunt retro, Barnabas & Paulus ad gentes missi sunt, ut navicula piscibus impleteret electis. Notat autem S. August. (lib. de consensu Evang.) ad mare Tyberiadis post resurrectionem Domini retia in dextram navigii patrem missa attraxisse centum quinquaginta tres pisces grandes, & signate dixisse Evangelistam non sine mysterio, quod cum tam magni essent, retia non sunt disrupta: hic verò nec de numero, nec de magnitudine piscium sit specifica mentio, sed retia rumpisse significatur. Nempe illic significata est Ecclesia qualis in fine sæculi futura est in ultima resurrectione, cum ad litus trahentur soli electi, qui ad dextram pertinent & ad resurrectionem vitæ. Ibi soli magni pisces capiuntur certo numero numerati: quia omnes electi magni sunt apud Deum, licet parvi sint apud mundum, & omnes numerati sunt, & scripti in libro vitæ. Signanter autem sub tribus illis numeris centum quinquaginta tribus continentur, quia centenas significat observationem mandatorum, quinquagenarius remissionem peccatorum, ternarius fidei, spei, & charitatis observationem. Aliqui etiam dixerunt, quod in mari tot sint species piscium quod hic pisces attraxerunt, scilicet centum quinquaginta tres: quodque residem populis debuerit annunciari. In Christi Evangelium.

Disparitas piscationis. Luc. 5. & Joan. 21.

Palatium in cap. 43. Eccl.

Joan. 23.

Psal. 38.

Conclusio.

piscantes honores, gloriam, opes & commoditates; sed verbotuo piscentur homines, piscentur animas quas ad te adducant. Non laborent de nocte, vanâ & tenebrosâ intentione quæ seculum & lignosum respiciat, sed laborent de die cum gratia tuæ luce, ut non frustra tandem se laborasse cognoscant. Fac ut pisces quos capiunt verbo tuo, sint de dextra, sint dilecti & electi, non sint lubrici, ut de reti erepant: non sint rebelles, ut erumpant, & rete effingant. aut discendant: sed in unitate fidei, spei, & charitatis sua sponte cum gaudio permanentes, tandem ad litoris æterni securitatem pertingant, & ad beatam tuam mansionem.

DOMIN. V. POST PENTECOSTEN.

Nisi abundaverit iustitia vestra plusquam Scribarum, & Phariseorum, non intrabitis in Regnum Cælorum. Matth. 5.

LECT. 7. tripartita.

Antiquo tempore in lege & Prophetis non fit PARUS I mentio expressa regi cælorum, sed Christus De iustitia annuciavit, & appropinquare significavit, scilicet, contra lamque erexit ad intrandum in illud, & viam externam monstravit. Non ergo jam amplius possessio terre Pharisæorum fluentis lacte & melle, aut bonorum terrenorum, neque prolis fecunditas, aut longa vita, seu victoria de inimicis promittitur: sed cæli hereditas, bonorumque cælestium, & Dei adoptio, ac fraternitas cum Unigenito ejus, victoria quoque contra demones, & perpetui regni communicatio offertur. Ideo merito majora requiruntur certamina ab his qui talia sunt accepturi præmia. Nec mirum esse debet, si major exigitur iustitia & perfectio ab his quibus promittitur regni cælestis adeptio, quam his quibus regni terreni fcebat promissio. Propterea igitur Christus Dominus, qui advenit ut Doctor iustitiæ & Dux regni, hodie in monte sublimi & celebri sedens in clamat suis discipulis, suisque auditoribus: *Nisi abundaverit iustitia vestra plusquam Scribarum & Phariseorum, non intrabitis in regnum cælorum.* In monte perfectionis decreta condebat & promulgabat, quia & in monte lex Moysis licet imperfectior data fuerat. At tamen cum lex vetus daretur, juxta montem populus prohibebatur accedere: nunc Domino docente in monte nemo prohibetur, immò potius omnes in virantur audiant. Quia in lege veritas est, in Evangelio gratia; illic terror incredulis incurritur, hic credentibus benedictionis munus infunditur. Hoc est quod sanctus Leo his asserit verbis. *Qui locus fuerat Moysi, locus est & Apo. In Testamento novo decreta condebat. Nulla ut quondam circumstantibus manus nova decreta condebat. Nulla ut quondam circumstantibus manus nova decreta condebat. Nulla ut quondam circumstantibus manus nova decreta condebat.*

Institi Phari

Exter

Inple que d

Nisi ierog esse.

MRC

ad aures circumstantium tranquillitate colloquit. Vi per gratia levitatem removeretur legi asperitas, & spiritus adoptionis auferret formidinem servituti. Audiamus Doctoris nostri verba, Ducis nostri monita, ea que attendamus, expendamus. Quid ergo sibi vult dum dicit: Nisi abundaverit iustitia vestra plusquam Scribarum & Phariseorum.

Dicimus primo, quod iustitia Scribarum & Phariseorum exteriori specie abundans visa sit, sed in veritate defectuosa fuerit in multis & vacua. Quam abundans fuerit ex Iosaphat. 13. & 17. antiqui. ex S. Hieronymo in cap. 8. Iosaphat ex Epiphonio & alius satis colligitur. Jejunius enim & orationibus instabant, ita ut dicat quidam illorum, Iesum vis in Sabbatho, id est, in hebdomada; nam soliti erant feriâ secundâ & quintâ jejunare. Orationi autem & vigiliis instantes ne forte somno obruerentur, in asteribus agulis sese componebant sine fulcris, ita ut somno obruti decedentes ex collisione excitarentur. Domini tibi subternebant sibi acutos lapillos, vel spinas, ut brevis esset somnus: sic vero solebant pernoctare in orationibus. Minutissimaque que sollicitudine decimabant, elemosynas largiebantur, in poru quoque & cibo parciter erant. Ad S. Hieronymus intercessit ex treme tibus rogaturum spinas, quarum punctio ne continua eruenta vestigia terre imprimebant. An non tibi fuisse videtur abundans ista iustitia, & superasse iustitiam Christianorum? Sed defectuolam nihilominus vacuumque fuisse eorum iustitiam; ex illis que in Evangelica Historia traduntur, facile colligitur. In primis, plus externa quam interna curabant; unde sepulchris dealbaris comparantur, que exterius speciosa, intus ossibus emortuis & sordidus sunt plena. Deinde, per hæc exteriora opera aucupabantur laudem humanam & gloriam seculi, imo & lucrum. Ulterius, confidebant in suis operibus tanquam iusti, & alios despiciebant. Denique parva magni æstimabant, magna autem parvi faciebant, colantes culteum, camelum plurientes: exteriores lotiones sollicitè adimplebant, lotionem à peccatis internis negligebant. Non ergo mirum si Christus vult iustitiam Christianorum abundare super iustitiam Scribarum & Phariseorum. Si enim ipsi externam faciem manique adeo frequenter lavabant; vult ipse ut nos internam animæ faciem lavemus & manus, id est, opera emaculemus, & magis interiora cordis, quam exteriora corporis curemus. Si ipsi ex vanitate diu orabant, elemosynam palam erogabant, opera sua coram hominibus faciebant; vult ut nos ex veritate, ex sincero corde, ex spiritu & humilitate in ejus solam gloriam hæc omnia præstemus. Si ipsi confidebant in operibus suis tanquam iusti; vult ut nos nostris non imitamur meritis & operibus, sed gratia ipsius divinæ, ipsiusque meritis; quia inde omnia nostra opera valorem suum sortiuntur. Denique, si ipsi in parvis solliciti graviora legis

negligebant; vult ut nos conscientie securitati consulentes, ejus voluntatem graviter in omnibus adimpleamus, & iustitiam perfectam ex recta fide & pura Dei charitate sedemus. Hæc minimum vera est iustitia que Dei voluntatem in omnibus attendit, quæ illi se conformat, illam excutitur. Id enim iustum dicitur, quod regulæ suæ adæquatur; sic iustum pondus, ulna iusta dicitur, quæ minor aut major debito non est. Regula autem nostra Dei voluntas est; sic homo iustus est qui cum illa concordat, iusta sunt opera que ejus sunt legi conformia. Iustitia ergo Pharisaica non erat vera iustitia quandoquidem regulæ suæ, hoc est, legi divinæ in multis erat dissoluta: & si exterius illi conformis videbatur, bene intus inspecta difformis reperiebatur.

Sed, etiam dolendum planè est, quod quorundam Christianorum iustitia Pharisaica consimilis inveniat post tot Christi monita. Nonnulli enim speciem præferunt pietatis & devotionis; orant, elemosynam largiuntur, jejunant; quandoque, sacrificiis intercedunt, festa observant, audiunt verbum Dei, speciosa sunt eorum opera & verba exterius: ac interius inanis & vacua est eorum iustitia, quia intus pleni sunt invidia vel vindictæ ambitione & superbiâ, iniustitia & dolo, aut alio scilicet vitio occulto & interno, nec sunt in gratia aut charitate, ideoque carent interiori iustitia, quæ sola vera est. Ita verum est de illis: *Labiis honorant, cor autem eorum longe est à me.* Similes quoque sunt isti Ficulæ & Christo maledictæ quæ folia tantum ostentabat viridantia, carebat autem fructu; exterius frondosa erat, sed sterilis & steruata manebat. His dicitur: *Scio opera tua, quia nomen habes quod vicius, & mortuus es. Ego vigilans, non enim invenio opera tua plena coram Deo meo.* Quasi diceretur: Nomen habes Christiani, quod nomen te iustitiæ & perfectionis admonet. Interim mortuus es, nec spiritu Dei ducens, spiritu veritatis, sed potius spiritu sæculi, spiritu vanitatis. Ideo non invenio opera tua plena coram Deo meo, licet homines de illis bene judicent, qui solum vident quæ exterius parent. Ego autem scio cor tuum, scio opera tua; & agnosco in te & in operibus tuis defectum, vacuitatem imperfectionem. Considerent igitur monitum istud, & revertantur ad cor suum interius, ut argente Domino agnoscant se; sicque adspiciant ad perfectionem internam statum suo congruam, & ad charitatem Dei puram, ex qua omnia eorum procedant opera. Ad hoc certè tendit & hoc Domini Evangelicum verbum: *Nisi iustitiam vestram abundaverit plusquam Scribarum & Phariseorum, non intrabitis in regnum Cælorum.* Attendant quoties vult fulminat Dominus in Phariseos, ob inanem & fucatam solum iustitiam, cum veram & solidam ab eis requireret; & videant ne illas maledictiones incurrant, cum eorum sint imitationes. *Item sicut octo beatitudines quasi octo benedictiones.*

Et perfe-
cta.

Pharis.
iust. pro
dolor hodie
in Chri-
stianis.

Matt. 23

Matt. 23

Apo. 2

Matt. 5

Iustitia
Pharisæo-
rum vacua

Externa.

Impletif-
que desol-
ata.

Nostra in-
terna debet
esse.

LECT. 7.
tripar-
tita.

PARS I.
De iustitia
Christia-
na, contra
externam
Pharisæo-
rum.

In Esso
omnium
Sanctum

Contra 8.
 beatitud.
 iustorum.
 sum 8.
 maledi-
 ciones
 Pharisae-
 rum.
 1.

ditiones, protulerat Dominus propositis in virtute solidatis, sic etiam octo maledictiones fulminat contra Phariseos, & eorum sectatores, simulatam iustitiam proficientes. Matth. 23.

Prima est ista: *Ve vobis Scribae & Pharisei hypocrite, qui clauditis regnum caelorum ante homines. Vos enim non intratis, nec introeuntes finitis intrare.* Nempe cum deberet Pharisei doctrinam & exempla illis aperire regnum caelorum viamque praemonstrare, e contra clauderebant, & impediebant alios, avocando eos a fide Christi, qui ostium erat per quod intrandum erat; ejus enim doctrinam & miracula pessime interpretabantur. Similes sunt haeretici, qui specietenus iusti videntur & pietatis sectatores: interim solo nomine Christiani, doctrinam veram Christi & miraculis obducuntur, sicque multis claudunt regnum caelorum, quia doctrina Catholica unica est janua ad illud Regnum.

Secunda maledictio est ista: *Ve vobis Scribae & Pharisei hypocrite, qui comeditis domos viduarum, & orationes longas orantes; propter hoc amplius iudicium accipitis.* Simulabant illi longas se peragere preces, ut captarent favorem viduarum; sicque earum domos, hoc est facultates exhauriebant, & ad se attractabant. Utopiam non reperiantur adhuc similes illis inter Christianos, vel Sacerdotes, vel Religiosos. Sed etiam in omni statu aliqui ficti reputantur.

Tertia maledictio est ista: *Ve vobis Scribae & Pharisei hypocrite, qui circum mare & aridam ut faciatis unum Proselytum, & cum factus fuerit, facitis eum filium gehennae duplo quam vos.* Proselytus dicebatur, qui ex gentilibus noviter convertebatur ad Iudaismum, in quam rem Pharisei multos labores exantlabant. Nec propterea eis va dicebat Dominus: sed quia quom tanta diligentia & labore in suum consortium pellexissent, pravis exemplis, pravaque conversatione gehennam reddebant obnoxium: & peiores ipsi efficiebantur, quia in Praeceptorem sortiter malum, non in illum solum malitia, sed ulterius progredi solent. Videant ne his similes sint illi qui indifferenter quoslibet ad suam introducunt religionem; & postea eis pravo exemplo praecentes, disciplinae quae religiose neglectum foventes, eos gehennam reddunt obnoxios: qui in saeculari vita pie agentes regnum erant ingressuri.

Quarta maledictio est ista: *Ve vobis Scribae & Pharisei, qui decimatis mentham, & anetum, & cyminum, & reliquistis quae graviora sunt legi, iudicium, misericordiam, & fidem: haec oportuit facere, & illa non omittere.* Similes sunt quotquot inter Christianos diligentius humana observant praeccepta, quam divina, magisque solliciti sunt de quibusdam caeremoniis minoris momenti, quam de gravi ad conscientiam spectante. Sic aliqui solliciti sunt, ne preces aliquas quotidianas sibi conluetas omittant, magis quam de odio & invidia in proximum vitanda, De detractatione & iudicis te-

merariis, de fraude & iniusticia, de oppressione pauperum exiguum sibi formant conscientiam, & similia graviora negligunt; de levioribus autem quibusdam anxiam sollicitudinem subeunt.

Quinta maledictio est ista: *Ve vobis Scribae & Pharisei hypocrite, qui mundatis quod de foris est calicis & paropisus, intus autem pleni sunt inmunditia.* Hos imitantur qui magnam praerunt in exterioribus puritatem, in corpore, in veste, in cubiliis, in vasis domesticis; in lineis, in mensis, in cyathis & catinis; immunditiam vero animi parvipendunt, in puritateque cordis & cogitationis negligunt. An pauci tales sunt? **Ve illis.**

Sexta maledictio est ista: *Ve vobis Scribae & Pharisei hypocrite, quia similes estis sepulchris dealbatis quae a foris apparent hominibus speciosa, intus autem plena sunt ossibus mortuorum.* Utinam hoc confiderent illi qui exterius ornati & candidi procedunt, corporis curam gerentes ut esulgeat: intus vero cadaver gerunt animam scilicet mortuam coram Deo & Angelis factam: immo & coram seipsum, si oculos mentis intus velint intendere, & seipsum referare. Nam non potest non factorem exhalare mortua conscientia, si introspicitur: De his dicebat S. Chrysol. *Recedens animam a mortuo sermone factorem, corruptio, putredo, vermis, cinis, horror, & omnia visus detestanda succedunt. Discedente Deo qui est vita anima per gratiam infusam, confusum venit in animam peccatorum fetor, corruptio criminum, vitiorum putredo, conscientia vermis, vanitatum cinis, infidelitatis horror; & fit in corporis sepulchro vivo fœnus anima iam seculo. Haec S. Chrysol.*

Septima maledictio est ista: *Ve vobis Scribae & Pharisei hypocrite, qui edificatis sepulchra Prophetarum & ornatis monumenta iustorum, & dicitis, si sanguinem in diebus Patrum nostrorum, non essentis socii in sanguine Prophetarum. Itaque testimonio estis vobis impii, quia filii estis eorum qui Prophetas occiderunt. Impletis mensuram Patrum vestrorum.*

Octava maledictio est ista: *Ve vobis Duces caecis, qui dicitis: Qui iuraverit per templum, nihil est; qui autem iuraverit in auro templi, debet, &c.*

Ex his ergo omnibus satis colligitur quam inanis & imperfecta, imò quam ficta & falsa fuerit Pharisaeorum & Scribarum iustitia, ut merito Dominus a nobis requiratur veriorum & abundantiorum si ingredi volumus regnum caelorum.

Dicamus secundo, frequentes mentem & interpretationem S. Chrysolomi, iustitiam Christianorum non solum debere superare iustitiam illam fictam Pharisaeorum, sed etiam iustitiam veram quae in quibusdam ipsorum reperiebatur. Vult enim S. Chrysol. hunc esse sensum Domini: Dico vobis, quia nisi virtus vestra virtutem superaret Pharisaeorum & Scribarum, etiam illorum qui legem custodiunt, non intrabitis in regnum caelorum. *Scribae ac Pharisaei hic non intelliguntur.*

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.
 11.
 12.
 13.
 14.
 15.
 16.
 17.
 18.
 19.
 20.
 21.
 22.
 23.
 24.
 25.
 26.
 27.
 28.
 29.
 30.
 31.
 32.
 33.
 34.
 35.
 36.
 37.
 38.
 39.
 40.
 41.
 42.
 43.
 44.
 45.
 46.
 47.
 48.
 49.
 50.
 51.
 52.
 53.
 54.
 55.
 56.
 57.
 58.
 59.
 60.
 61.
 62.
 63.
 64.
 65.
 66.
 67.
 68.
 69.
 70.
 71.
 72.
 73.
 74.
 75.
 76.
 77.
 78.
 79.
 80.
 81.
 82.
 83.
 84.
 85.
 86.
 87.
 88.
 89.
 90.
 91.
 92.
 93.
 94.
 95.
 96.
 97.
 98.
 99.
 100.

iniquos, ut putaretur, appellat, sed eos qui legis precepta custodiunt, neque enim illos qui non custodiunt, duceres habere iustitiam ait hic Chrysost. Nec tibi mirum videatur, si Dominus plus requirat a Christianis quam ab antiquis Pharisaeis etiam iustitiam veram sectantibus; quandoquidem ipse adveniret tamquam Doctor iustitiae perfectioris, afferens legem gratiae & perfectionis. Et ideo quantum legem gratiae legem veterem videatur praecellere, tantum etiam Christiani antiquos debent in perfectione praecedere: Lex per Moysen data est, gratia autem & veritas per IESUM Christum facta est. Statu ergo legis novae status est ad perfectionem obligans: status antiquae legis adhuc imperfectus erat, nec tantam exigebat perfectionem: Nihil enim ad perfectum adduxit lex.

1. Tim. 1.
2. Tim. 1.
3. Tim. 1.
4. Tim. 1.
5. Tim. 1.
6. Tim. 1.
7. Tim. 1.
8. Tim. 1.
9. Tim. 1.
10. Tim. 1.

Rom. 8.

Obligat non solum religiosos sed etiam saeculares.

1. Cor. 7.

1. Cor. 7.

1. Cor. 7.

1. Cor. 7.

immaculati in conspectu eius in charitate. Vocat etiam tantum Christianum, Sortem Sanctorum in lumine. Sicque eos urget ad perfectionem: Induite vos si. ut electi Dei sancti & dilecti, viscera misericordiae, benignitatem, modestiam, potentiam, Super omnia autem charitatem habete, quod est vinculum perfectionis. Denique cum sic scripsisset: Paulus & Timotheus servi Jesu Christi omnibus sanctis cum Christo IESU qui sunt Philippis gratia & pax. postea ad perfectionem eos exhumulans, iuxta vocationem suam ad sanctitatem, sic concludit: De cetero fratres, quaecumque sunt vera, quaecumque pudica, quaecumque iusta, quaecumque sancta, quaecumque amabilia, quaecumque bona fama, si qua virtus, si qua laus disciplinae, haec cogitate.

Coloss. 3.
Philipp. 4.
2. Cor. 12.
1. Pet. 2.

Secundò S. Petrus, Christianorum post Christum Dux primus, eos ad perfectam iustitiam & sanctitatem obligari facis aperte declarat, dum dicit: Propter quod succincti lumbos mentis vestrae, sobrii, perfecti sperate in eam quae vobis offertur gratiam in revelationem IESU Christi, quasi filii obedientiae, non confusurati prioribus ignorantia vestra desiderii; sed secundum eum qui vocavit, vos sanctum. Eipsum omni conversatione sancti sitis, quoniam scriptum est, sancti eritis, quoniam ego sanctus sum. Nonne hic Petrus omnibus loquitur Christianis? Nonne omnes ad perfectionem vult contendere, tamquam sanctificatio per sanctificationem spiritus, in obedientiam & asperionem sanguinis Jesu Christi? Ubi ergo sunt illi languidi, tepidi, corpidi Christiani, qui se conformant huic saeculo, configuranturque ignorantiae & concupiscentiae desiderii? Hi filii Adae sunt, terreni & animales; non verò filii obedientiae, nec filii illius qui est Pater saeculi, & Deus omnis gratiae qui desiderat possessionem Filios; Dei fieri, quia non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Dp. nati sunt. Hoc ipsum es quod eis iterum inculcat: Vos autem genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis, ut virtutes, annuntietis eius qui de nobis vos vocavit in admirabile lumen suum. Qui quidem tituli, ab Apostolorum Corintheo & Christianorum omnium Ductore & Doctore recentit, eorum obligationem ad perfectionis viam sectandam planè indicant. Quare enim vocat eos Genus electum, nisi quia elegit ipsos Pater conformes fieri imaginis filii sui? Quare, Regale Sacerdotium, nisi quia Reges uncti sunt in baptismo, ut imperent passionibus suis & affectionibus inordinatis? Simul quia etiam Sacerdotes sunt nonne et ceteri censentur, ut continuò sacrificium laudis offerant tanquam hostiam pacificam, cor contritum tanquam hostiam pro peccato? Quare gens sancta, nisi quia ad perfectam sanctimoniam sunt vocati, & per gratiam Jesu ad hoc sanctificati, ut semper ad perfectionem conitancur? Haec est, 1. Pet. 2.

Primò quidem Christianos quoslibet ad perfectam vitam obligari facis indicat S. Paulus, qui scribens non solum ad Religiosos aut Sacerdotes, aut voto aliquo consecratos, sed ad omnes fideles, appellat eos Sanctos, sive Vocatos Sanctos. Hinc scribens ad Corinthios dicit: Sanctificavit in Christo IESU vocatis sanctis, gratia & pax à Deo Patre nostro & Domino IESU Christo. Hoc est gratia fit, & Corinthii, omnibus vobis vocatione sanctis sive ad sanctimoniam vocatis; Omnes ergo Christiani omni dicitur: Sancti, non actus, sed vocatione, professione, obligatione. Hinc iterum: Paulus Apostolus IESU Christi universis Sanctis qui sunt in Achaia; gratia & pax. Et in fine illius epistolae dicit: De cetero fratres gaudete, perfecti estote, exhortamini, idem sapite, pacem habete, & Deus pacis ac dilectionis erit vobiscum. Salutate vos omnes Sancti. Rufus: Paulus Apostolus IESU Christi Sanctis qui sunt Ephesi: Benedicimus Deus qui nos elegit ut essemus Sancti & Denique, quare Populus acquisitionis, nisi quia

1. Pet. 2.
1. Cor. 1.
1. Cor. 1.
1. Cor. 1.
1. Cor. 1.
1. Cor. 1.
1. Cor. 1.
1. Cor. 1.
1. Cor. 1.
1. Cor. 1.

empti sunt pretio magno, sanguine agni immaculati, ut illi serviant in spiritu & veritate, in conscientia puritate? Ergo ipsorum est annuuntiare virtutibus illius qui eos redimet, qui acquirit, qui vocavit & elegit, qui vocatos sanctificavit, & in admirabile lumen gratiae suae cooptavit de tenebris peccati & inferni. Propterea conformiter Apostolo Petro eos monebat S. Leo, Petri haeres & iucceffor, ut memores forent generis sui, & gratiae à Christo acceptae: *Agnosce, o Christiane, dignitatem tuam, & divinae confors natura nobis in veterem vilitatem degeneri conversatione redire. Memento cuius capitis & membrum, quodque eratus de potestate tenebrarum translatus es in Dei lumen & regnum. Nota iterum Diaboli subterfere servituti, quia pretium suum sanguis Christi est. Sed immemores generis, vocationis, obligationis suae pierique, seclatantur tenebras, indigni vel nomine Christiano. Unde illos sic perfringit S. Chrysol.*

Leo sermo de Nat.

Chrysol. ad populum Antioch.

Abbas Chrysol. Math. 5.

Ephes 5.

Christi sum ut repraesentet necessum est

sculptam, in modum cordis formatam, ad peccus suspendere; eratque eis instar Monilis, quo ad-monebantur heroicas parentum virtutes imitari: Unde Senatus Romanus dicitur iustulise Scipionis filio Numisma ejusmodi, in quo sculpta erat Patris ejus effigies, quia degener fuit à virtute paterna, ideoque Scipio ignobilis dicitur Indignus nimirum fuit tali Monili, quandoquidem indignis moribus Christi nomen & virtutem in hono-rabat. Sic Christianus Christi nomen non solum cordi debet imprimere, sed etiam ejus virtutem moribus exprimere, si vult vocationi & nomini suo respondere. Unde S. Basilus Christianae per-fectiois colores & lineamenta nobis coram ocu-lis ponens, sic interrogat. 1. Quid est proprium Christiani? Fides quae per charitatem operatur. 2. Quid est proprium Christiani? Ut unus fiat spiri-tu cum Christo; & sicut Christus semel peccato mortuus est, ita & ipse mortuus sit, & peccato immobilis. 3. Quid proprium Christiani? Mundari ab omni inquinamento carnis & spiritus, & per-ficere sanctitatem in timore Dei & charitate Chri-sti. 4. Quid proprium Christiani? Quotidie & sin-gulis horis vigilare, & assidue paratum esse ad illam perfectionem per quam placeat Deo, illud sciendo venturum esse Domini hora illa quae non sperat.

Basil. in moral. re. gul. 80.6.

Mat. 22.

Mat. 22.

Luc. 9.

Marc. 7.

Haecigitur est justitia abundans, quam requirit Dominus ab illis qui intrare volunt in regnum caelorum. Nec enim illud regnum dormientibus & torpidis, negligentibusque deseruit, sed ut dixit Dominus; *Vim patitur & violenti rapiunt illud.* Violentiam appellavit asiduum, & acrem corporis in laboribus fatigationem. Quod discipuli Christi faciunt, cum & voluntatem propriam, & corporis omne laxamentum abnegant, & Magi-stri sui omnia praeccepta conservant.

Quocirca si tibi in animo est rapere regnum Dei, violentiae te dato, cervicem tuas Christi jugo submitte, labore illud virtutis atterito, seju-mando, vigilando, taciturnitatem servando, ora-tionibus & lacrymis operam dando. Hae S. Basilius ser. de Abdicat. rerum. Neque haec solum ad Religiosos spectant, sed tuo etiam modo ad omnes. Nam cum Dominus inclamat: *Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me;* non solum alloquitur Antonios, Franciscos, Dominicos, aut Monachos alios ad perfectionem conatentes, sed expresse dicitur: *Dicebat autem ad omnes si quis vult venire, &c.* Im-mò Dominus peculiariter & seorsum suos discipu-los alloquens, cum hanc sententiam vellet profes-sore, convocavit turbam. Ergo illud omnes concer-nebat, etiam eos qui de turba erant.

Non itaque mitemur conjugati, si etiam inter negotia & occupationes saeculi, inter liberorum, uxoris, & familiarum curam ab eis perfectionem requiramus, cum ipse Dominus ab eis requiratur abundantem & perfectam justitiam, perfectamque sui

Quomodo praestitit quilibet per se

PARTE Malo Christi nos gr... dos q... ludao... infide... m. Pe...

fui fequelam, cum crucis tolerantia & abnegatione propria conjunctam. Quod si hæc tamquam sublimiora non capiunt, dicamus eis familiariter & practicè ad eajuslibet caput. Paterfamilias perfectus esse potest, si ab omni injustitia se & suos familiares coarceat: si exemplum pietatis ipsius det frequentando divina: si ad confessionem frequentem eos exhortetur. Si timorem Dei sibi proponit, ut in nolite quoad in se est in statu peccati mortalitatis agere. Si patienter tolerat ad verba, si ad Deum referat omnia sua juramentis, ebrietate, ira sibi temperat, & suos avernit. Si concordiam in matrimonio fovet, & charitatem cum proximo.

Similiter filiusfamilias perfectus erit, si erga se castus, erga proximos exemplatis & modestus erga Deum pius, erga parentes obediens erga conscientiam timoratus, erga pauperes si benignus. Sicut in initio Deus in paradiso produxit arbores omnium generis, & voluit ut unaquæque ferret fructum juxta genus suum: Sic ab omnibus vult produci fructum in Ecclesia tamquam orto à se electo, sed juxta statum & vocationem suam; ideo nemo se exaltet, quia hæc est justitia quam hic requirit, quæ necessaria ad intrandum in regnum caelorum à se promissum.

PARS III
Malo
Christiano gravi
no spuen
dos quam
ludos aut
infidèles.
2. Petr. 2.
Dicamus tertio, Christianos qui justitiam professionis suæ congruam sectati non fuerint; non solum non ingressi regnum caelorum, sed etiam gravioribus supplicis plectendos. Hoc est quod S. Petrus asserit: *Melius enim erat non cognoscere viam justitiæ, quam post agnitionem retrorsum converteri ab eo, quod traditum est sancto mandato.* Quasi dicat: Minor est infidelis ignorantis quam fidelis cognoscentis culpa, ideoque minor erit & poena. Quod etiam verum est de pereuntibus in veteri lege, quod scilicet minor sit eorum culpa, minorque poena, quam pereuntium in lege nova, quia his major data fuit gratia per baptismum & sacramenta, per Spiritum Sanctum & ejus dona, quam olim aut quis; ideoque major est eorum gratitudo; majusque judicium sibi cælitus attrahunt. Melius ergo illis erat non cognoscere viam justitiæ, hoc est, religionem & institutum Christianissimi, quod tamquam vera via homines ducit ad veram virtutem & justitiam perfectam & deinde ad cælestem patriam quam illo suscepto & initiata via recta retrorsum converteri à sancto mandato. Quod est sanctum mandatum? Lex est Evangelica, cujus auctor est Christus & Spiritus Sanctus. Hæc mandata sanctissima sunt, quia omnem puritatem & sanctimoniam docent, omnemque impuritatem & impietatem refutant. Per hæc etiam & divina quæ tradit Sacramenta, omnes sibi obediunt sanctificat, sanctæque doctrina illi servari debet, quia eius sponsus est justitia & sanctitas. Qui ergo per baptismum se legit Evangelicæ obedientie promittit & sancto mandato se adstrictum (pro-

fectus renuntiare satanæ, & omnibus operibus eius, & adherere Christo, & omnibus mandatis eius) postea verò immemor promissionis & chirographi sancti quod in caelo scriptum tenetur, vitis se tradit, sanctificationemque & gratiam divinitus acceptam negligit, eheu, quam gravi judicio se obnoxium reddit! Hos monet acriter S. Ambrosius. *Reverata sunt tibi Sancta Sanctorum, ingressus es Sanctuarium Dei. Reperere quid in interrogatus sis, recognosce quid Sacramentum responderis. Renuntiaisti diabolo & oneribus eius, mundo, cap. 2. luxuria, & voluptatibus eius. Memor es sermonum tui, nunquam excidisti tuas series cautionum. Si chirographum homini dederis, teneris obnoxium ut pecuniam eius accipias teneris obnoxium, & reluctansem te fenator astingit. Si re-ajas, vadis ad linteum, atque illic tunc cautione conveneris. Vbi promissus consideras, vel quibus promiseris, Levitiam vidisti, sed minister est Christi. Ergo chirographum tuum tenetur, non in terra, sed in caelo. Est ergo votum quoddam & professio communis in baptismo, sive declaratio solemnem quæ profitemur non quidem novam obligationem, sed eam quæ iure divino inest nos acceptare, & paratos esse ad omne obsequium Christi, & ad fugiendum omne confortium diaboli, omne contagium peccati, tamquam qui sumus in familiam Dei solemniter recepti. hoc est ergo Sanctum mandatum, à quo non oportet retro converteri: & cum ubi abundantem gratiam ex pacto divino accepimus, longè magis obligamur ad viam justitiæ quam antiqui in lege. Unde sit ut transgredientes illud fœdus & pactum solemnem, maiori reddamur supplicio obnoxii quam illi? & multo magis quam infideles, qui notitiam veræ viæ & vitæ, veræque justitiæ nullam habuerunt.*

Ad huius rei confirmationem facit quod in *Vitis PP. p. 4. legimus de S. Macario Abbate.* Procedebat ipse per desertum mediterrandus, invenit autem in itinere suo calvariam quandam, sive cranium hominis defuncti. Impolleat spiritu interrogat, & adiurat in nomine Domini, ut edicat, num caput istud sit hominis Christiani, an infidelis, an reprobi, an verò electi? Mox verò responsum istud de cadaverosa accepit calvariarum *Homo sui Gentilis Dei nativitate & fide carens, ideoque modo eius carogloria, æternis inferni tenebris & tormentis addictus.*

Nec verò hic fecit S. Macarii interrogatio, sed ulterius interrogat: *Quid ibi agitur de Christianis impiis, quemque ibi locum sortiuntur?* Responsum de novo accipit: *Christiani damnati infra nos: sicut profundiori loco, & longè gravioribus torquentur supplicibus: quia fidei, Deo datam ireritam fecerunt, sed etiam quæ sanctum cum illo sanctum violaverunt. O igitur infelicitatem Christianorum, qui divinam gratiam & viam iustitiæ neglexerunt, contemplerunt!*

Certè quisquam erga nos in baptismo, ubi ad Christianissimam initiationem est, exterius interiusve peragitur, esse contra nos in testimonium & in poenam argumentum, si gratiam & salutem postmodum repudiamus. Character indelebilis quo in baptis-

Baptis-
mus est
circum-
scriptio
sancti-
æ eius
malice
Christi-
ni in au-
gmentum
poenæ
et
tormentum.

Baptismo signati sumus, velut signaculo SS. Trinitatis, nobis in maximam cedit confusionem, quo differemur ab infidelibus, tamquam majori culpa, majorique poenae obnoxii: hæc enim erit nota ingratiitudinis, quæ nunquam expungi poterit, sed conscientiam mirè in æternum torquet. Unctio quoque sacra adeo frequenter, in pectore, in humeris, in capite baptizati repetita (quæ significat unctiorem interiore gratiæ Christianæ) vocem contra nos dabit, & ad ignem ardentorem adaptabit. Nempè sicut lignum aridum cumbustioni de se aptum est, sed si ulterius olei unctio ei adjungatur, impetuosius flamma in illud solet deservire: Sic infideles sunt veluti ligna arida, quia nullius unquam fuerit participes unctiõnis, nec christiatis. At vero fideles Christiani toties peruncti & christiatis, toties unctiõnis gratiæ & misericordiæ divinæ consortes effecti, nonne majorem debent expectare ignis in se efficiam? Hoc est quod dicit Apostolus: *Voluntariè peccantibus nobis post acceptam nesciam veritatis iam non relinquatur hostia pro peccatis; terribilis autem quædam expectatio iudicii est ignis æmulationis, quæ consumitur a se ad versus.* Rectè comparaveris Christianos hos impios, toties unctiõne perfusus, malefactoribus illis qui ob atrocitatem facinorâ tantam decreto iudicii induuntur oleo & pice perfusam, sicque igni traduntur ardentem. Hi enim in igne devorantur terribilius & asperius torquebantur ob oleum gratiæ, quo interiorius perfusi fuerunt sine fructu ullo, sicut & isti malefactores de quibus agimus ob oleum materiale, quo perfusi sunt exteriori.

Denique, Cereus ille luminosus qui datus fuit cum in altari tamquam sacra victima offerentur Domino, eis in memoriam reduceret, & exasperabit conscientiam, cum se videbant in æternis tenebris propter neglectam lucem gratiæ, per cereum illum designatam. Sic & candida vestis eos mirè torquet, quæ iam privati suis demeritis in tenebras proiciuntur, ligatis manibus & pedibus, ubi nihil nisi, stercus & stridor est dentium. Hæc ergo vestis, Christianæ puritatis conservandæ symbolum, acerbum dabit contra eos testimonium.

Propterea *Murina*, quidam *Diaconus* (de quo *Vitor Viscensis* in libro de persecutione *Vandalica*) albam vestem quæ quidem *Elpidophorus* ab ipso fuerat indutus in Baptismo, illi representabat gratiam fidei repudiandi, & coram omnibus illam expandens & ventilans forti spiritu, & voce in clamabat: Hæc sunt lineæ *Elpidophore* quæ te accusabunt, dum *Maiestas* venerit iudicantis, quæ custodivit diligentia mea ad testimonium tuæ perditionis, ad demergendum te in abyssum putei sulphurantis. Hæc te vestis immaculatum cinxerat de fonte surgentem. Hæc te acrius persequetur, cum flammantem gehennam ceperis possidere; quia induisti maledictionem sicut vestimentum, scidens atque amittens veri Baptismi & fidei Sacramentum. Quid facies miser, cum servi Patris familias ad cœ-

Hebr. 19.

Exempl.

nam congregarint invitatos? Dicit tibi Rex: quomodo huc intrasti, non habens vestem nuptialem? Non video vestem quam tibi dedi; perdidisti militiæ chlamidem, quam aqua munda vi, & purpurâ sanguinis mei decoravi. Ligatis ergo pedibus, & manibus projicite in tenebras cum qui se se separavit à Fratibus Catholicis. His & similibus ignem conscientiæ accendebat in corde ejus, quo urebatur cum robore ante ignem æternum, quo infelix ille ob scelera & deflectionem à fide erat comburendus.

Tu, Domine, qui ad nos venisti tamquam Doctor veritatis & justitiæ, doce nos veram lemper justitiã, & remove à nobis fictam & Pharisæicam, inanem & externam. Immo da Christianis discipulis tuis gratiam, per quam Te præceptorem sequentes perfectionis viam sic se sententur, ut abunde justitiã eorum super omnem justitiã antiquorum; ut sic gratiæ tuæ & vocationi sancti iustis operibus respondentem, certò sibi sternant viam & ingressum in celum. Attendant, & remorentur per sanctam illuminationem & inspirationem tuam, Baptismum suum, charactrem sacramentum, cereum luminosum, vestem candidam, unctiõnem tertio repetitam ipsionemque coram te factam: ut hæc eis non cedant in testimonium contra se, & in poenæ & supplicii incrementum, sed potius in perfectionis calcar, & gratiæ conservandæ augendæque stimulum.

EADEM DOMINICA.

Omnia qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio.
Matthæi 5.

Lect. 8. triparti.

CHRISTUS Dominus primum quidem generali ter nos monet, & extimulat ad virtutem & perfectionem, requirens à nobis justitiã perfectiorem & abundantiorẽ, quam à Scribis & Pharisæis, ut certior nobis pateat aditus in regnum cælorum: Postea in particulari aliqua proponit & explicat, ut ostendat in quo illa justitiã & perfectio à se requisita, consistat.

1. Jubeat rescindi omnem iram immoderatam ad radicem usque, hoc est etiam usque ad internum malevoli animi motum.
2. Vult concupiscentiam comprimi, & rescari usque ad pravam cordis cogitationem.
3. Imperat omnem occasionem peccati eliminari, ita ut si dextra scandalizet, evenda sit & projicienda, hoc est, quamlibet sit nobis quippiam conjunctum & necessarium, si peccandi periculum nobis ingerat, vult procul à nobis removere & repudiari.
4. Ut lingua fratum injiciat, quæ labilis est in juramenta, vult ut sermo noster sit simplex: Est, Est; Non, Non; & quod his abundantius est, dicit à malo esse.

Pars I. Iræ posse est justam & sine vitio.

Diversa vos Christi sui in Evangelio dicit.

Docet